

GODE ODDS FOR LUNDIN OIL: «Naturhestekrefter» avviker mye fra et kraftverks reelle ytelse, og kan gi urettferdige utslag når kraftkonesjoner fordeles, skriver forfatteren.

FOTO: JANEK SKARZYNSKI, AFP/NTB SCANPIX

Utdatert målestokk for kraftkonesjoner

ENERGI

Hans H. Faanes

Det svenske oljeselskapet Lundin blir medeier i Sognekrafts Leikanger kraftverk. De to selskapene skal eie 50 prosent hver av kraftverket, som skal starte produksjonen i 2020. Hvordan henger et slikt eierskap sammen med bestemmelsen om at vannkraftverk skal ha minst to tredeler offentlig eierskap?

I konsesjonslovgivningen er det satt en grense på 4000 «naturhestekrefter» for når dette kravet skal gjelde. Leikanger kraftverk har en årsproduksjon på 208 GWh, en installert effekt på cirka 70 MW og 600 meter fall. Det er derfor ikke noe lite kraftverk, faktisk det største vannkraftverket som er bygget i Norge de siste ti årene. Det er et høytrykksanlegg med lang levetid som konsesjonsloven nettopp tar sikte på å sikre offentlig eierskap.

«**Naturhestekrefter**» er definert som kraftverkets ytelse ved alminnelig lavvannsføring i et medianår. Det er en enhet fra en helt annen tid, da kraftver-

kene var uten samkjøring og deres minimumsproduksjon var avgjørende for å opprettholde leveransen i et område. For å sette begrepet i perspektiv: Et vindkraftverk vil ha null «naturhestekrefter» fordi det ikke har noen produksjon når det ikke blåser.

Det er illustrerende at Leikanger kraftverk, med cirka 70 MW, som tilsvarer over 100.000 «normale» hestekrefter, blir klassifisert til å være under 4000 «naturhestekrefter», og således kommer under grensen for offentlig eierskap.

Det er håpløst at vår konsesjonslovgivning skal være knyttet til en så antikvarisk enhet som «naturhestekrefter», som i meget stor grad kan avvike fra kraftverkets reelle ytelse.

Det er illustrerende at Leikanger kraftverk kommer under grensen for offentlig eierskap.

Dessuten, i en tid med utstrakt samkjøring, spiller alminnelig lavvannsføring en underordnet rolle i forhold til produksjon og installert effekt, som er det som etterspørres.

Det burde være på sin plass at konsesjonsloven endres på dette punkt, slik at kravet til konsesjon settes til for eksempel ti MW eller 40 GWh.

Hans H. Faanes,
tidligere professor i elkraftteknikk
hans.faanes@ntnu.no